

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph. D.,
ve věci

žalobkyně: E. T., narozená dne X
bytem X

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 4. 2022, č. j. X, o invalidním důchodu

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 7. 4. 2022, č. j. X, a ze dne 19. 1. 2022, č. j. X, **se zrušují** a věc se **vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhala přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 7. 4. 2022, č. j. X, kterým byly zamítnuty námitky proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 1. 2022, č. j. X. Uvedeným rozhodnutím ze dne 19. 1. 2022, č. j. X, zamítla žalovaná žalobkyni žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek podle ustanovení § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem ze

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

dne 5. 1. 2022 není žalobkyně invalidní, jelikož z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu její pracovní schopnost poklesla pouze o 25 %.

Žaloba

2. V žalobě žalobkyně namítala, že posudkový lékař učinil závěr bez zkoumání jejího zdravotního stavu a bez přizvání žalobkyně na jednání, proto se žalobkyně domnívala, že lékař nemohl mít správnou představu o jejím zdravotním stavu. Podle žalobkyně posudkový lékař nevzal v úvahu ani to, že se její zdravotní stav zhoršuje a v současné době čeká na naslouchátko a brýle. Z důvodu artrózy se nemůže pořádně zvednout, chodit, nastoupit či vystoupit z autobusu bez cizí pomoci. Závěrem žalobkyně zdůraznila, že rozhodnutí bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu.

Vyjádření k žalobě

3. Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě uvedla, že při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření, kde se berou v úvahu i další okolnosti. V otázce posouzení nároku na dávku důchodového pojištění podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem je žalovaná vázána lékařským posudkem, neboť se jedná o odborné zjištění v oboru medicíny a posudkového lékařství. Dále uvedla, že náležitosti posudku upravuje vyhláška o posuzování invalidity. Žalovaná podotkla, že z vypracovaného posudku ze dne 25. 3. 2022 vyplývá, že žalobkyně není invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost pouze o 25 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti bylo stanoveno zdravotní postižení srovnatelné s postižením v kapitole IV., položce 2b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). S ohledem na námitky žalobkyně navrhla žalovaná vypracování a provedení posudku Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky.

Ústní jednání

4. Žalobkyně při ústním jednání dne 9. 1. 2023 v plném rozsahu odkázala na žalobu.
5. Pověřená pracovnice žalované při jednání soudu plně odkázala na písemné vyjádření k žalobě ze dne 31. 5. 2022.
6. Soud ve věci provedl dokazování protokolem z jednání Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 7. 9. 2022 a dále posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 7. 9. 2022.

Posouzení věci soudem

7. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí dílu prvního hlavy druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 – rozsudek - 2. strana)

žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

8. Soud předesílá, že se zabýval předmětnou žalobou přednostně pro závažné důvody ve smyslu § 56 odst. 1 s. ř. s., a to s ohledem na výsledek posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „posudková komise“).
9. Po přezkoumání skutkového a právního stavu a provedeném ústním jednání, při kterém se provádělo dokazování zdravotním posudkem posudkové komise ze dne 7. 9. 2022, který nechal vypracovat soud pro účely předmětného řízení, dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.
10. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku lékařky MUDr. E. V. pověřené vypracováním posudku pro Českou správu sociálního zabezpečení, oddělení Lékařské posudkové služby, která při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti dne 25. 3. 2022 posoudila zdravotní stav žalobkyně a dospěla k závěru, že předchozí závěr posudkové lékařky Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem ze dne 5. 1. 2021 je správný. Obě lékařky tak dospěly k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole IV., položce 2b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti o 25 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a § 4 citované vyhlášky nemění.
11. Podle ustanovení § 39 odst. 1 až 5 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla
 - a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
 - b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
 - c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
12. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
13. Při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu,
 - a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost,
 - b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav,
 - c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 – rozsudek - 3. strana)

- d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával,
- e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %,
- f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.

14. Za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí.

15. Způsob posouzení a procentní míry poklesu pracovní schopnosti, co se rozumí zcela mimořádnými podmínkami, způsob zhodnocení a využití zachované pracovní schopnosti podle § 39 odst. 4 písm. e) zákona o důchodovém pojištění, pak stanovuje prováděcí předpis, konkrétně vyhláška č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity.

16. Jedním z předpokladů pro vznik nároku na invalidní důchod I. stupně je existence invalidity pojištěnce, která dosahuje alespoň zákonem stanovené hranice 35 % (srov. § 38 a § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění). Bylo proto třeba zjistit, zda žalobkyně splňovala ke dni 7. 4. 2022, tedy ke dni vydání napadeného rozhodnutí, podmínky invalidity I. stupně, tj. zda nastal pokles její pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

17. Soud se nespokojil se závěry posudku ze dne 25. 3. 2022, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity především závisí, vyžádal si v rámci předmětného soudního řízení v intencích § 52 odst. 1 v návaznosti na § 77 s. ř. s. odborný posudek od posudkové komise, která je v těchto věcech dle § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posouzení zdravotního stavu žalobce. Tato komise nově posoudila celkový stav žalobce, dále také posoudila pokles její pracovní schopnosti a zaujala posudkový závěr o invaliditě žalobce.

18. Z obsahu posudkové dokumentace vypracované dotyčnou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 7. 9. 2022. Žalobkyně jednání komise byla přítomna. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy měla komise k dispozici. Na základě posouzení všech zdravotních nálezů relevantních pro souzenou věc, spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem, spisové dokumentace námitkového řízení, zdravotní dokumentace praktického lékaře MUDr. M. K. a vlastního přešetření žalobkyně při jednání pak komise dospěla k závěru, že pokles pracovní schopnosti žalobkyně ke dni 7. 4. 2022 byl 45 %, což odpovídá invaliditě I. stupně.

19. Komise konstatovala, že u žalobkyně se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole IV., položce 2c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a to diabetes mellitus 2. typu s obezitou a s projevy postižení ledvin (významná proteinurie) a funkční postižení ledvin charakteru středně pokročilé renální insuficience. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti dle tohoto zařazení je 45 % (rozmezí určené

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 – rozsudek - 4. strana)

pro toto postižení je 30 % až 45 %). Vzhledem k dalším komorbiditám posudková komise použila horní hranici rozmezí, k použití § 3 odst. 1 a 2 citované vyhlášky posudková komise neviděla důvod.

20. Po zhodnocení výše předestřených důkazů, které byly provedeny při soudním jednání, soud konstatuje, že posudková komise jednala v řádném složení, že její posudek, jenž soud hodnotí jako stěžejní důkaz v tomto přezkumném soudním řízení, byl vypracován po náležitém zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů. Žalobce byl přítomen při jednání komise.
21. Lékařky posudkové komise přitom dospěly k odlišné kvalifikaci postižení žalobkyně než lékaři v předchozích posudcích. Posudková komise se neztotožnila s posudkovým závěrem posudkové lékařky v námitkovém řízení, která zařadila z funkčního hlediska dominantní onemocnění žalobkyně do kapitoly. IV, položky 2b, kde je uvedena míra poklesu pracovní schopnosti 15-25 %. Výsledným posouzením tedy bylo zjištěno, že žalobkyně dosahuje 45 %, takže z této skutečnosti je patrné, že žalobkyně splnila podmínku invalidity I. stupně dle zákona o důchodovém pojištění, a to minimálně 45 % míru poklesu pracovní schopnosti.
22. Dále soud uvádí, že se ztotožnil s posudkovým závěrem komise a za daného stavu věci soud neshledal potřebu, aby byl doplňován výše citovaný posudek posudkové komise či aby byl případně ve věci vypracováván další posudek jinou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí nebo dokonce aby bylo přikročeno ke znaleckému zkoumání zdravotního stavu žalobkyně. Požadavek v tomto směru ostatně v předmětném soudním řízení nevznesly ani žalovaná ani samotná žalobkyně poté, co byly seznámeny s posudkovým závěrem. Závěr soudu o tom, že v daném případě již nebylo zapotřebí provádět nějaké další dokazování, koresponduje ustálené judikatuře správních soudů včetně Nejvyššího správního soudu (viz např. jeho rozsudky ze dne 25. 6. 2003 č. j. 2 Ads 9/2003-50, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 150/2004 a také na www.nssoud.cz, nebo ze dne 28. 8. 2003 č. j. 5 Ads 22/2003-48 či ze dne 12. 3. 2009 č. j. 3 Ads 143/2008-92, které jsou rovněž dostupné na www.nssoud.cz).
23. S ohledem na vše, co bylo uvedeno shora, dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná, neboť žalovaná při svém rozhodování vycházela z neúplně zjištěného skutkového stavu.
24. Soud proto napadené rozhodnutí pro vady řízení výrokem I. ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. podle ust. § 78 odst. 1, odst. 4 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. S ohledem na to, že stejnou vadou jako napadené rozhodnutí, je zatíženo i rozhodnutí první instance, a to rozhodnutí žalované ze dne 19. 1. 2022, č. j. X, přistoupil soud i k jeho zrušení podle § 78 odst. 3 s. ř. s., z důvodu uvedeného v ust. § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Podle ust. § 78 odst. 5 s. ř. s. přitom platí, že pokud soud zruší rozhodnutí správního orgánu, je správní orgán v dalším řízení vázán právním názorem soudu. Bude proto na žalované, aby znovu o nároku žalobce rozhodla, přičemž bude vycházet z toho, že žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí byl invalidní v rozsahu III. stupně invalidity.
25. Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve výroku rozsudku II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně náhradu nákladů nepožadovala a žalovaná náhrada nákladů řízení nepřisluší.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 – rozsudek - 5. strana)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 9. ledna 2023

JUDr. Petr Černý, Ph. D. v.r.
samosoudce